

Een mooie entree van het Gein - ook bij Driemond

Al eerder hebben wij bericht over het plan van de provincie Noord-Holland om de kruising van Gein Noord en Gein Zuid met de provinciale weg N 236 aan te passen. Inmiddels is dit plan vergevorderd. Spaar het Gein komt op voor de kwaliteit van de omgeving van de kruising. Het is één van de entrees van het Gein. Die andere entree, bij het aquaduct, heeft de aanslag van een spoorviaduct over het Gein weliswaar overleefd, maar vraag niet hoe: de aanblik is nog steeds rommelig en lelijk. Zie het artikel elders in dit nummer. Dat moet aan de kant van Driemond beter.

De provincie Noord-Holland werkt aan een reconstructie van de provinciale weg N236 van Amsterdam naar Bussum. Verbetering van de veiligheid is een belangrijk uitgangspunt, net als verbetering van de voorzieningen voor fietsers. Daar zijn wij het van harte mee eens. Ook de kruising met het Gein moet gereconstrueerd worden. De provincie gaat daarbij uit van het principe dat de kruising overzichtelijker en veiliger moet worden door, gezien vanuit het Gein, eerst de beide Geinwegen op elkaar te laten aansluiten en dan via één stoplicht op de provinciale weg. Dit verbetert de doorstroming op de provinciale weg en de ontsluiting vanuit Driemond. Gevolg is dat de brug over het Gein meer dan twee keer zo lang moet worden. Omdat de brug dezelfde doorvaarthoogte moet houden zullen de Geinwegen al ongeveer ter hoogte van de balgstuw omhoog beginnen te lopen. Een rij platanen moet worden gekapt en bovenop de brug ontstaat een vrij grote massa asfalt, die zich als het ware als een 'zadel' over het

Gein verheft. Waternet wil de balgstuw vervangen door een nieuwe stuw onder de brug. De huidige werken kunnen worden opgeruimd.

Spaar het Gein heeft gepleit voor behoud van de huidige wegenstructuur en verbetering van verkeerssituatie voor met name fietsers. Voor Noord-Holland is dit echter onvoldoende; de provincie houdt vast aan de samenvoeging van beide Geinwegen tot één aansluiting op de provinciale weg. De provincie heeft ons uitgenodigd om met ideeën te komen voor het ontwerp en de vormgeving van de nieuwe brug.

In deze nieuwsbrief

<i>pagina 1</i>	Entree van het Gein	<i>pagina 10</i>	Horeca langs het Gein
<i>pagina 2</i>	Jubileumviering 6 april	<i>pagina 13</i>	Een B&B in het oude stationsgebouw
<i>pagina 4</i>	De Geinballade	<i>pagina 14</i>	Het kleine ijzeren gordijn
<i>pagina 5</i>	Fietsbrug bij fort Nigtevecht	<i>pagina 15</i>	Klein mussendrama
<i>pagina 6</i>	Werken rond het aquaduct	<i>pagina 16</i>	Van Maarsse tot Nieuwersluis
<i>pagina 7</i>	Wat heeft het bestuur gedaan	<i>pagina 16</i>	Ontvangt u al nieuwsmail?
<i>pagina 8</i>	Stal Willig	<i>pagina 16</i>	Colofon
<i>pagina 9</i>	Delphine, de Oostzijdse molen		

Onze voorkeur blijft een verbetering van de situatie die aansluit bij de huidige wegenstructuur. Daarmee is het Gein direct vanaf de provinciale weg zichtbaar en herkenbaar. Het is waardevol om dat te behouden. Mocht het balletje echter toch de andere kant uitrollen, dan hebben wij wel een lijstje voorwaarden, waarmee we de provincie willen bewegen om alles uit de kast te halen voor een nieuwe, fraaie entree van het Gein:

- Inschakeling van een professionele landschapsarchitect, die het Gein kent en de waarde van het Gein niet alleen respecteert, maar als vertrekpunt neemt voor het ontwerp.
- Een ontwerp, waarbij de lijn van het Gein en zijn begeleidende beplanting (bomen en rietkraag langs de oever) zo ver mogelijk wordt doorgezet richting N236.
- Een nieuwe brug met baksteenfront.
- Inrichting met zo weinig mogelijk asfalt op de brug en een plan om dit met beplanting zo weinig mogelijk te laten opvallen.

- Hellingen zo kort mogelijk laten oplopen.
- Compensatie van verloren gegane bomen.
- Opruimen van de stuw en stuwhoofden, zodat het doorgaande karakter van het Gein wordt versterkt.
- Voorrangskruising, zodat het inkomende verkeer naar Abcoude wordt ontmoedigd om het smalle Gein-Noord te kiezen. Met de gemeente de Ronde Venen willen we proberen het doorgaande (sluip-)verkeer door in elk geval Gein Noord te verbieden.
- Geen 'blauwe' borden voor aanwijzing richting Abcoude; alleen 'rode' fietsborden.
- Tenslotte: een open dialoog met omwonenden over het ontwerp en de inrichting.

Heeft u meer ideeën, meld deze dan bij info@spaarhetgein.nl

Tjebbe de Boer

20-jarig bestaan SHG feestelijk gevierd in Anna Haen

Waar beter dan aan het Gein kan men het jubileum vieren van een vereniging die is opgericht om datzelfde Gein te beschermen? Op zaterdag 6 april vierden ruim honderddertig leden en sympathisanten het heugelijke feit dat Spaar het Gein 20 jaar geleden werd opgericht. Vanuit Abcoude en de wijde omgeving, en zelfs helemaal vanuit de provincie Groningen, was men gekomen om niet alleen de Algemene Ledenvergadering bij te wonen, maar ook om samen te vieren dat Spaar het Gein de afgelopen 20 jaar zo'n belangrijke en succesvolle rol heeft gespeeld bij het behouden en beschermen van het kwetsbare Geingebied.

De voorzitters vanaf 1992, v.l.n.r. Tjebbe de Boer, Jan Swinkels en Jan Slofstra. Jan Ligthart was afwezig.

Tjebbe de Boer en Rien Leemans belichtten in het officiële gedeelte een aantal belangrijke aandachtspunten van het afgelopen jaar, zoals de dijkversterking die binnenkort een aanvang zal nemen, en de plannen voor de herstructurering van de provinciale weg bij Driemond (waarover meer in dit nummer). Anneke de Groot nam, na twintig jaar een belangrijke bijdrage te hebben geleverd, afscheid van het bestuur. Sietske Bierens werd verwelkomd als nieuw bestuurslid, in de functie van secretaris. Na de vergadering gaf kunsthistorica en oud-curator van het Rijksmuseum Helen Schretlen een boeiende lezing over de aantrekkingskracht die het Gein al meer dan honderd jaar uitoefent op vele kunstenaars en de vele kunstwerken die daarvan het tastbare resultaat zijn geworden.

Vergadering en lezing vonden plaats op de vergaderzolder van Anna Haen. Daarna verplaatste het feest zich naar beneden, waar Liesbeth Hengeveld zich met haar Creatoonkoor had opgesteld om een speciaal voor deze gelegenheid geschreven en gecomponeerde Geinballade te zingen. Het is een tweestemmig lied, dat, begeleid door een accordeon, de schoonheid van het Gein bezingt. De tekst kunt

u in deze nieuwsbrief lezen. In dezelfde ruimte was ook een tentoonstelling ingericht met foto's en documenten uit de hele geschiedenis van acties voor behoud van het Gein en het Geingebied. Een aantal foto's was hiervoor ter beschikking gesteld door "Mahadma de Witte Boerderij" en door Marijke Carrasso, maar ook G.H. Herrebrugh, eertijds fotograaf voor de VAR, had al zijn foto's uit de roerige zeventiger jaren hiervoor ter beschikking gesteld. Tijdens de gezellige borrel waarmee de middag eindigde draaide er ook een filmpje dat opgenomen was door de filmploeg van Mahadma tijdens de actie op 16 mei 1976, toen het Gein aan beide zijden was afgezet met strobalen. Wij schreven daarover al in onze vorige nieuwsbrief. Mede dankzij de inzet van de mensen van Anna Haen, die op fantastische wijze voor de catering zorgden, maar ook dank zij u allen die aanwezig waren, was de middag een groot succes. En nu óp naar het volgende jubileum!

GW

Geinballade

- 1) Achter het water, achter de bomen
Koeien en schapen in de zon
dit is het land van onze dromen
Abcoude aan de horizon

Refrein:

Het Gein blijft het Gein.... daar willen wij zijn.....

Het vliedende water, het wuivende riet

De knoestige wilgen, zover als je ziet

Kom niet aan ons prachtige Gein (2x)

- 2) Ooit was de zee hier heer en meester
Eb en vloed die hadden vrij spel
Vissen en de jacht was het ambacht
Puur natuur, maar zwaar was het wel.

Refrein

- 3) Toen kwamen mannen, bouwden hier dijken
Met molens werd het water getemd
Er kwamen huizen en boerderijen
Dat werd het landschap dat men nu kent

Refrein

- 4) Er reden koetsen met dames en heren
Naar hun huizen langs de rivier
Wilden 's zomers hier bivakkeren
Vluchtten uit het stadse vertier

Refrein

- 5) Het vrolijke Gein, de blaadjes ontluiken
Lissen en dotters, vogelgefluit
Het is nu lente aalscholvers duiken
Koeien die dansen hun winterstal uit

Refrein

- 6) Zingende tijtjafs, kwakende eenden
Zomerzon schijnt vol op het riet
Zwaluw schrijft een lied in de hemel
Heerlijk is ons wandelgebied

Refrein

- 7) Dan komt de herfst met onweer en regen
De wolken laag, 't is grauw en grijs
Daar rijdt een fietser met de wind tegen
Putjes in 't water, gauw naar huis.

Refrein

- 8) En in de winter, ijs op 't water
Het is feest, de schaats kan weer aan!
Krassende ijzers, joelende kind'ren
Hiep hoera we veggen een baan

Refrein

- 9) Zomer en winter, kunstenaars kwamen,
gingen aan 't werk met kwast en verf
Piet Mondriaan en Simon Maris:
schilderden schuren en vee op't erf

Refrein

- 10) Kinderen roeien, koeien loeien,
groene polders, riet langs de kant,
Ja dit land blijft groeien en bloeien
Leve de boeren, 't is van hun hand!

Refrein

- 11) Achter het water, achter de bomen
Koeien en schapen in de zon
dit is het land van onze dromen
Abcoude aan de horizon

Tekst: Gay Jannette Walen/Liesbeth Hengeveld • Muziek: Niels Jannette Walen • Arrangement: Liesbeth Hengeveld

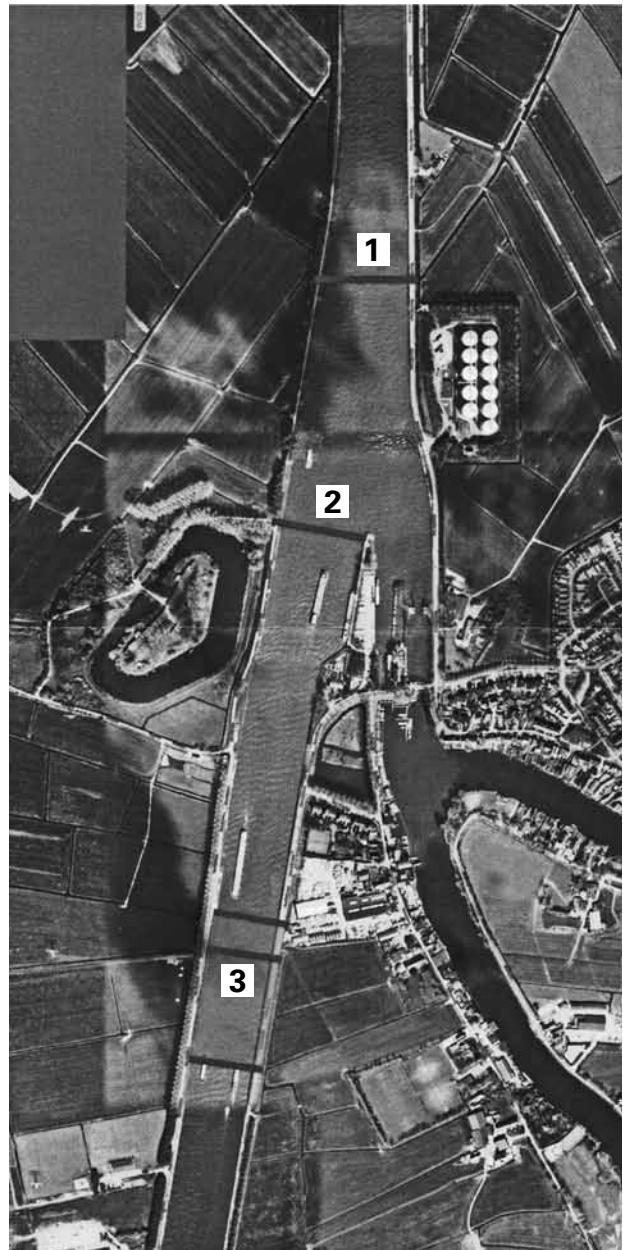
De Fietsbrug bij Fort Nigtevecht

Enkele weken terug is een speciaal daarvoor in het leven geroepen werkgroep bestaande uit ambtenaren van de provincies Utrecht, Noord-Holland, gemeenten Ronde Venen en Stichtse Vecht, vertegenwoordigers van lokale partijen (SHG, dorpsraad Nigtevecht, Vechtplassencommissie (VPC) en LTO) en enkele bewoners, opnieuw begonnen met het bekijken van mogelijke locaties waar de fietsbrug kan komen. Waarom opnieuw? De gekozen locatie De Punt, waar de brug zou komen, recht tegenover het fort, bleek volgens de rekenmeesters van de Provincie Noord-Holland te duur. De brug zou bij het fort aanlanden met een constructie op palen die ervoor zou moeten zorgen dat er een vrij schootsveld zou blijven vanuit het fort. Op De Punt is ook alleen een constructie op palen realiseerbaar. Juist deze palenconstructies zouden tot een aanzienlijke budgetoverschrijding leiden. De betrokken besturen besloten daarom de locatie De Punt te laten vervallen, evenals de locatie Velterslaan - Geitenkamp in Nigtevecht. Die laatste locatie is als mogelijkheid vervallen, omdat er massaal verzet tegen bestond gezien de grote hinder voor omwonenden.

Om binnen het budget van € 10 miljoen te blijven, is nu gezocht naar locaties, waar een brug gerealiseerd kan worden deels of geheel met dijklichamen. Een brug alleen toegankelijk met een trap/lift werd onwenselijk geacht. Zo'n 8 locaties zijn in eerste instantie bekeken, 4 ten noorden van De Punt en 4 ten zuiden van de Geitenkamp. De helft van die locaties is door de werkgroep als niet haalbaar beoordeeld om uiteenlopende redenen, waaronder de negatieve landschappelijke gevolgen en de nabijheid van de Weesperbrug.

Omdat andere uitvoeringsvarianten dan een constructie uitsluitend op palen bij De Punt ook realiseerbaar lijken, is vanuit SHG, de dorpsraad Nigtevecht en de Vechtplassencommissie een pleitnota geschreven met het verzoek De Punt alsnog bij de locatievergelijking te betrekken. Dat verzoek is tijdens de laatste werkbijeenkomst (22 mei j.l.) gehonoreerd. Alle locatievarianten, inclusief De Punt, zijn bekeken, in samenhang met mogelijk te realiseren dijklichamen. Drie locaties bleven uiteindelijk 'op de zeef liggen':

1. Een brug net ten noorden van Gulf, met een oprit vanaf het fort parallel aan het ARK aan de westzijde, of (deels) door het weiland ten westen van het fort en een dijklichaam langs het Gulfterrein aan de oostzijde.
2. Locatie De Punt, met aan de westzijde een oprit vanaf het fortterrein naar het noorden toe en met een bocht terug, parallel aan het ARK, en op het terrein van De Punt een gekrulde constructie op

palen, direct naast de ligplaatsen van de beroepsvaart aan het ARK. Aan beide zijden van de brug zou een uitzichtplatform gerealiseerd kunnen worden zodat fort en het sluiscomplex goed zichtbaar zijn.

3. Een locatie iets ten zuiden van de betonfabriek in Nigtevecht, met een oprit aan beide zijden parallel aan het ARK richting Velterslaan en Korte Velterslaan. Bij deze variant werd een locatie zo dicht mogelijk bij het fort als meest wenselijk gezien.

Aan alle varianten kleven nadelen, die overigens door de leden van de werkgroep zeer verschillend beoordeeld werden. Bij locatie 1 (noord) werd genoemd de landschappelijke impact voor mensen die vanuit het noorden komend Nigtevecht naderen en

het uitzicht voor één woning gelegen op de landtong bij de sluis (nadelen genoemd door de aanwezige bewoners) en verlies en doorsnijding van agrarische grond (van De Haan). Deze variant 1 werd als meest veilige beoordeeld (aan beide zijden uitkomend op een goed fietspad en aan de oostzijde direct uitkomend in Nigtevecht, zonder noodzaak van kruising van door auto's bereden wegen).

Bij locatie 2 (De Punt) geldt de mogelijke budgetoverschrijding als concreet bezwaar. De onveilige overstek van de Oostkanaaldijk is daarnaast genoemd als aandachtspunt (is oplosbaar). De uitvoeringsmogelijkheid van de aanlanding op De Punt zelf is niet eenvoudig, omdat Rijkswaterstaat het opslagdeel van het terrein zoveel mogelijk onaangetast wil laten. Deze locatie wordt door SHG, VPC en dorpsraad Nigtevecht als de recreatief meest aantrekkelijke variant gezien, waar bovendien geen landschappelijke bezwaren gelden.

Voor locatie 3 (zuid) geldt dat ook hier een bezwaar is van uitzichtbelemmering (m.n. de woning van Groeneveld aan de westzijde) en de relatieve (maar oplosbare) onveiligheid van het fietspad aan de oostzijde langs het ARK. Hier speelt ook de noodzaak de gewenste herontwikkeling van Garsten Noord (het terrein van de betonfabriek) met woningbouw in de toekomst niet onmogelijk te maken. Een dijklichaam anders dan parallel aan het ARK werd daarom (door

dorpsraad, VPC en vertegenwoordiger van gemeente Stichtse Vecht) onwenselijk geacht.

Een rondgang langs alle aanwezigen tijdens de laatste werksessie leerde dat een groot deel (vrijwel allemaal ambtenaren van provincies en gemeenten) voorkeur geeft aan locatie 3. SHG en VPC gaven aan een voorkeur te hebben voor De Punt, met als tweede optie locatie 3 (want minder landschappelijke impact vanaf het Gein dan locatie 1). De dorpsraad Nigtevecht heeft een voorkeur voor De Punt met als tweede optie locatie 1. LTO heeft een voorkeur voor locatie 3, omdat daar (vrijwel) geen grondaankoop voor nodig is en de realisatie betrekkelijk eenvoudig is. Aan beide zijden van het ARK is een deel van de agrarische grond die benut zou kunnen worden voor de dijklichamen parallel aan het ARK, in eigendom van Rijkswaterstaat.

Na inventarisatie van een multicriteria-evaluatie met behulp van scorematrixen, die door alle aanwezigen wordt gemaakt, wordt in juni een advies gegeven aan de bestuurders. Het valt te verwachten dat dit advies zal uitkomen op locatie 3. Het advies wordt voor commentaar aan de werkgroep voorgelegd. Als tot aanleg van de gekozen locatie wordt besloten, wordt in het najaar de aanbesteding voorbereid.

Dennis Jannette Walen

Werken rond het Aquaduct

Het Rien Nouwen Aquaduct houdt de ogen op zich gericht. Op 22 mei was het Waternet, dat een bezoek bracht aan de locatie. Met diverse partijen, waaronder Spaar het Gein, werd gezocht naar een geschikte locatie voor de zuidelijke compartimenteringssluis die in het kader van het dijkverbeteringsplan aan de Abcouse kant van het Gein een plek moeten vinden.

(De locatie voor de noordelijke sluis ligt al vast, namelijk in of bij de brug bij Driemond.)

Waternet heeft het oog op een zelfde soort (dam)sluis als nu te vinden is in de Angstel bij het Abcouder meer (zie afbeelding). Een paar stalen platen die in geval van nood met behulp van een vaste draaibare

kraan in hun houder moeten worden neergelaten. Op zich zou zo'n sluis kunnen worden gesitueerd naast de Jan Swinkelsbrug, aan de kant van Abcoude en aan de zijde van de Stationsstraat. De stalen platen kunnen dan enigszins worden verstoep op de schuine wallekant in het gras. Nadeel van een sluis met kraan op die plek is dat het wéér een 'kunstwerk' is op een locatie die al zoveel metalen voorwerpen telt.

Aanvankelijk was het idee om een soort balgstuw zoals nu bij Driemond aanwezig boven het aquaduct te monteren. Een bezwaar daarvan is dat deze minder bedrijfszeker is en ProRail ook geen werkzaamheden aan het tunneldak toelaat.

Tijdens het bezoek op 22 mei werd niet alleen naar een optimale plek voor een sluis gekeken. De daarvoor door Waternet ingehuurde landschapsarchi-

tecte heeft ook nagedacht over veranderingen aan de vele hekwerken en de beplanting rond het aquaduct, die een rustiger en fraaier aanblik zouden kunnen opleveren. Zelfs ProRail heeft zich al eens laten ontvallen dat het er nu 'niet uitziet'.

De ideeën van de landschapsarchitecte sporen behoorlijk met die van degenen die zich de afgelopen jaren al (met succes) hebben ingezet voor een fraaier beeld ter plaatse met behulp van beplanting. Afgesproken is dat we bekijken of er een geschikte ingang bij ProRail kan worden gevonden aan wie een breed gedragen verbeteringsplan kan worden voorgelegd en toegelicht.

Wordt vervolgd!

Rien Leemans

Wat heeft het bestuur gedaan

Januari 2013: Het bestuur stelt het programma samen van de Algemene Ledenvergadering en kiest voor een zaterdagmiddag in Anna Haen. Eind januari gesprek met Helen Schretlen, die enthousiast aan het werk gaat met de voorbereiding van haar lezing.

Januari: In de sneeuw bekijken we met ambtenaren van Noord-Holland welke impact het plan voor de nieuwe kruising bij Driemond zal hebben. Met een lekker kop koffie in De Eendracht maken we afspraken over het vervolg.

Februari: De gemeente De Ronde Venen heeft ons uitgenodigd voor een 'kringgesprek' met allerlei belanghebbers over recreatie en toerisme in onze gemeente. Interessante discussies, maar het gaat voor 90% over de Vinkeveense Plassen. Wat voor ons wel relevant is: uit een enquête blijkt dat de bewoners van onze gemeente bovenal 'routegebonden' recreatie willen. In gewoon Nederlands: ze willen leuk kunnen fietsen en wandelen. Welkom in het Gein.

Maart: Eerste werkbijeenkomst over de locatiekeuze van de fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal in Nigtevecht. Veel verschillende opvattingen.

---

6 april 2013: Heel bijzondere jaarvergadering in Anna Haen. We nemen afscheid van Anneke de Groot, die zich meer dan 40 jaar met ziel en zaligheid heeft ingezet voor haar Gein. Anneke, nogmaals, geweldig bedankt. De vergadering kiest Sietske Bierens als nieuw bestuurslid. Door de medewerking van het Creatoonkoor en vele anderen wordt het een heel plezierige middag.

April: Tweede werkbijeenkomst over de fietsbrug, nu in Stal Willig. Eerst op de fiets de lokaties bezocht en te velde besproken. Aan het eind van de avond zien we door de bomen het bos niet meer, zo veel locaties en uitvoeringsvarianten.

Mei: Derde en laatste werkbijeenkomst. Er blijven 3 lokaties over. Spaar het Gein spreekt zijn voorkeur uit voor de locatie 'De Punt', maar het is vanwege de kosten lang niet zeker of het deze locatie zal worden. Eind mei kan eenieder in de inloopbijeenkomst in Nigtevecht zijn mening kenbaar maken.

Mei: Opnieuw overleg met Noord-Holland over de kruising bij Driemond. De provincie blijkt niet ontvankelijk voor onze bezwaren tegen de grote verkeersconstructie. Dit standpunt is inmiddels schriftelijk bevestigd. Wel nodigt de provincie ons uit om met onze wensen voor de nieuwe situatie te komen.

Mei 2013: Met Waternet, de landschapsarchitect van Waternet, de Landschapswerkgroep Abcoude en enkele bewoners bespreken we op het aquaduct de inpassing van de nieuw te bouwen stuw en mogelijkheden om het aquaduct te verfraaien.

'Stal Willig' - Gein Zuid 16

In het Gein staan veel stallen. Als je daar dus een nieuw bedrijf start en je gebruikt het begrip 'stal' om aan te geven wat je activiteit is, wil je kennelijk niet beginnen met een trendy of hoogdravend etiket. Wel is in kleinere letters aangegeven dat het om een 'Paardenhouderij' gaat. Hoe het ook zij, ondernemers Martien en Heleen Willig (beiden 34) hebben samen met hun ouders in 2011 aan het Gein een indrukwekkend complex laten bouwen waar zij als professional menen de paardenwereld een veelzijdig scala van diensten te kunnen aanbieden.

Op 8 september 2012 heeft de stal Willig een open dag gehouden. Honderden belangstellenden hebben toen met eigen ogen gezien dat een paard bij stal Willig op een 'business class' verzorging kan rekenen. Jammer genoeg heeft de redactie van dit ShG - Nieuwsblad voor die open dag een verslaggever gestuurd die van paarden niet veel meer notie had dan dat de mensen altijd als aantrekkelijke en nuttige dieren heeft beschouwd, en dat zij vier benen hebben. Maar geen nood, Martien Willig is in een interview onlangs heel vriendelijk op alle openstaande vragen ingegaan. Zo heeft hij verteld dat hij per jaar zo'n 10 à 15 veulens fokt. Bekend is dat Nederland mondiaal gezien topresultaten bereikt bij het fokken van sportpaarden en recreatiepaarden. Martien heeft zeker de ambitie om op dit gebied hoger op te klimmen. De website 'www.stalwillig.nl' geeft een duidelijk overzicht van wat een paardenliefhebber op Gein- Zuid 16 verder allemaal kan vinden. Bijzonder is nog de mogelijkheid om via stal Willig een beroep te kunnen doen op 'paardencoaching'. We weten dat tegenwoordig nogal wat mensen vinden dat zij beter functioneren als een 'mental coach' hen een handje geholpen heeft. Dat fenomeen is nu blijkbaar ook doorgetrokken naar het samengaan van mens en paard. Het veelzeggende motto van de paardencoach die via de stal Willig ingeschakeld kan worden, luidt "Oog in oog met een paard, ontmoet je jezelf...". Tenslotte valt nog te vermelden dat het stalgebouw voorzien is van een mooie vergaderruimte en van een kantine die zo ruim is dat ShG daar met gemak haar ledenvergadering kan houden. Heleen heeft samen met haar zus het bedrijf Buitengein opgericht om deze ruimte aan te bieden voor vergaderingen en trainingen (www.buitengein.nl). Voor de catering zijn zij een samenwerking met Anna Haen aangegaan.

Martien is van jongs af met paarden vertrouwd geraakt. Toen hij 21 jaar was kon je hem al wel als een professional beschouwen op het gebied van het fokken, trainen en deelnemen aan dressuur- en springwedstrijden met zijn eigen sportpaarden. Toch was toen nog niet zeker of Martien in zijn verdere leven zich op de paardenhouderij zou blijven toelagen. Martien heeft twee oudere broers, waarvan één voorbestemd was om de boerderij in Nigtevecht over te nemen, en de ander in het noorden van het land een

boerderij heeft kunnen kopen. In 1991 stond aan Gein-Zuid de boerderij en het land van de familie Fokker te koop. De ouders van Martien hebben die toen overgenomen in de hoop daarmee ook hun jongste zoon boerengrond onder de voeten te kunnen geven. Eerst heeft zijn oudste broer Jacob hier gewoond en daarna zijn zijn ouders vanuit Nigtevecht naar Gein-Zuid verhuisd. Tot ongeveer 2010 heeft zijn vader aan het Gein jongvee en mestvarkens gehouden.

Intussen was Martien getrouwd met Heleen, afkomstig uit een boerengezin. Het jonge paar begon er steeds meer voor te voelen om in de paardenhouderij hun kansen te zoeken. Daarbij speelde ook dat de 38 hectare grond die van de familie Fokker was gekocht, door de toenemende schaalvergroting in de veehouderij steeds meer als ontoereikend werd gezien om een redelijk inkomen te behalen.

In 2005 begon Martien bij de gemeente Abcoude af te tasten wat de mogelijkheden waren om het stalgedeelte achter de twee boerenwoningen aan Gein - Zuid 16 af te breken en te vervangen door een accommodatie voor een paardenhouderij. In 2011 is hij met zijn gezin verhuisd naar het Gein en is de bouw van de paardenhouderij gestart.

De nieuwe gebouwen zijn netjes achter de twee woningen aan het Gein haaks op de weg en in de lengterichting van de kavel komen staan. Het zijn echter

bouwvolumes op een schaal die we niet of nauwelijks gewend waren. Volgens Martien is met de gemeente ook een plan afgestemd voor beplanting en groenvoorziening waarmee de gebouwen wat meer in een landschappelijke setting worden opgenomen. Martien zegt zich zeer bewust te zijn van de waarde van het landschap waarin hij zijn bedrijf uitoefent. Daar profiteert zijn bedrijf ook van. Maar de grote investering in wat er nu is gebouwd dwingt hem om het eventjes kalm aan te doen met het maken van nieuwe kosten.

Dit punt bespraken we bij het slot van het interview. Martien liet zich daarbij de volgende persoonlijke ontboezeming ontvallen: "Tot rond mijn dertigste

heb ik mijn tijd besteed aan opleidingen, werken en de paarden in mijn vrije tijd. En aan het zoeken naar de juiste draai in mijn leven. Ik heb toen tegen mijzelf gezegd dat ik voor mijn dertigste zou moeten beslissen of ik professioneel door zou gaan met de paarden of stoppen. Dit bedrijf bouwen is een enorm grote en spannende stap geweest, maar ik ben heel blij dat ik heb gekozen voor de paarden, zeker nu dit eerste jaar beter is gegaan dan ik verwacht had".

Wat kun je hier anders op zeggen dan: "Mooi toch?"

Jan Swinkels

Delphine, de Oostzijdse molen

In december 2012 kreeg ik de kans om vrijwillig molenaar te worden op de Oostzijdse molen aan Gein Zuid te Abcoude. Als bewoonster en molenaar van molen 't Hoog- en Groenland (Rijksstraatweg 2 te Baambrugge) kende ik deze molen al bijna 25 jaar.

Het gaat hier om een grote achtkant. Een poldermolen. Helaas staat hij op een wat hoge plek ten opzichte van de polder, waardoor de watertoevoer minimaal is. Maar met een poldermolen kan ook water worden ingelaten.

Eigenaar van deze molen is Stichting de Utrechtse Molens die onder de vleugels van Stichting Utrechts Landschap functioneert. Deze laatste stichting heeft goed voor de molen gezorgd. In 2009 werd de molen na restauratie met een verdiept scheprad maalvaardig opgeleverd. Met een mooie wind zou de molen met gemak zo'n 30 kuub water per minuut kunnen uitmalen op het Gein. De opvoerhoogte is zo'n 1.30 m. Een ware poldermolen dus.

Toch werd deze molen niet opgenomen in het calamiteitenplan van de DWR. In maart tekenden een aantal moleneigenaren een overeenkomst met de DWR, die inhoudt dat de betrokken molenaars in geval van wateroverlast in de polder gaan meehelpen om het water op peil te houden. Een scheprad of een vijzel is ook nog 'ns vriendelijker voor vissen dan gemalen. In de meeste gevallen zullen vissen vrolijk verder zwemmen in het boezemwater. Omliggende molens (Broekzijds en Garstenmolen) werden wel in deze overeenkomst opgenomen.

Bewoners van Abcoude e.o., die op zondagmiddag even een rondje over het Gein lopen, zijn erg in hun nopjes dat ze de Oostzijdse molen eindelijk weer eens zien draaien. 'Een juweeltje in het landschap' krijg ik vaak te horen. En dat klopt natuurlijk ook. Tijdens mijn rondleidingen leg ik uit waarom je de molen moet kruien (wieken op de wind zetten) en hoe dat precies werkt. En hoe je de molen stilzet. Waarom je hebt gekozen voor juist deze zeilvoering en dat je rekening moet houden met het weer. De gevolgen van lagedrukgebieden en fronten kan je maar beter voor

zijn. De kunst is om het tijdig te herkennen en tijdig in te grijpen, want als je te laat bent kan dat vervelende gevolgen hebben. Zeewind is ook zo'n verrassing waar je voor kan komen te staan. En als de molen eenmaal achteruit draait kan je 'm niet meer stil zetten zonder allerlei noodgrepen. Tijdens de opleiding leer je het nodige over de constructie van de verschillende soorten molens. En als je doorhebt hoe een achtkant in elkaar zit dan ga je verder met een wipmolen, die een heel ander (zetel)kruiwerk heeft. Na de opleiding deed ik examen op korenmolen de Valk in Montfoort en moest ik, als uitgesproken poldermolenaar, uitleggen hoe een korenmolen werkt. Gelukkig slaagde ik toch in één keer.

Het plan is om de Oostzijdse molen op zondagmiddag zoveel mogelijk te laten draaien. Mocht er dan geen zuchtje wind staan dan kon het wel eens een zaterdagmiddag worden. Mijn echtgenoot Arno Goubitz heeft zich ook beschikbaar voor de Oostzijdse gesteld. Hij is molenaar en als deelnemer van de technische commissie bij Stichting de Utrechtse molens geeft hij technisch advies voor de 23 molens van deze stichting. Klein onderhoud verzorgt het Utrechts Landschap, groot onderhoud wordt door de molenmaker verzorgd. Hoe meer de molenaar zelf kan doen hoe beter.

Als de molen draait zal meestal het bord 'molen is open' wel buiten staan. In dat geval bent u van harte welkom. Vaak ontstaan er interessante gesprekken tussen de bezoekers en blijkt men best veel te weten over waterbeheersing.

Het is ook mogelijk om groepen op afspraak te ontvangen. Op molenbaambrugge.nl staan mijn email-adres en telefoonnummer.

Bij de molen staat een molenpot. De opbrengst wordt gebruikt voor verf, schuurpapier, kwasten, peut etc. Fijn als daar een vrijblijvende gift in wordt gedaan.

Judith Brandon

Horeca langs het Gein, vroeger en nu

Vervoer en recreatie

Tot in de 19e eeuw verplaatste men zich te voet, of met behulp van paarde- of windkracht. De wegen waren vaak ongeplaveid en vol met modder en kuilen. Goederenvervoer langs de weg was daarom vaak een moeizaam en tijdrovend karwei. Daar waar rivieren en kanalen waren werd dus vaak de voorkeur gegeven aan (goederen)vervoer over het water. Ook het Gein maakte deel uit van een vaarroute waar door beurtschippers werd gevaren. Vee ging per schip naar de veemarkten in Amsterdam en Utrecht. Vracht bestemd voor Amsterdam vanuit het deel van het Gein dat bij Abcoude behoorde en zuidelijker vanuit de Angstel, ging via de trekvaarten naar de Voetangel en Ouderkerk. Het Weesperkarspelse, dus noordelijke, deel van het Gein was, evenals de buurtschap Geinbrug en Weesp, meer georiënteerd op de Weespertrekvaart. Maar natuurlijk reisde en vervoerde men ook met paard en wagen, en wanneer varen niet mogelijk was, bijvoorbeeld bij strenge vorst, werd ook dan gekozen voor vervoer over de weg.

Als gevolg van al die bedrijvigheid vestigden zich in de tweede helft van de negentiende eeuw ondernemende lieden langs het Gein die hoopten aan de dorstige reiziger een koele drank of ander geestrijk vocht te slijten. Etablissementen die zowel vanaf het water als vanaf de dijk uitnodigden om even wat te drinken en een praatje te maken.

Toen in 1843 de spoorlijn tussen Amsterdam en Utrecht gereed was, met een station in Abcoude, werd het Gein makkelijker bereikbaar voor stadsbewoners, die er vanaf het laatste kwart van de negentiende eeuw gebruik van maakten om even een dagje naar buiten te gaan. Henri Polak, vakbondsleider en medeoprichter van de SDAP in 1894, probeerde via het schrijven van artikelen en het houden van lezingen arbeiders uit de stad zich bewust te laten worden van kunst en natuur. Ook het Gein werd door hem aanbevolen, als een plek waar de rustzoekende stadsbewoner heerlijk kon verpozen. Van het bezoek van al deze dagjesmensen, onder wie ook de kunstenaars die het Gein ontdekten als inspiratiebron, hebben de uitspanningen ongetwijfeld geprofiteerd.

'De Vink'

Langs het Gein hebben zowel aan de noord- als aan de zuidzijde verschillende uitspanningen gestaan, waarvan 'De Vink', aan Gein Zuid 21 en nog steeds vrijwel onveranderd, een van de oudst bekende is. Veel is bekend over de geschiedenis van deze uitspanning.

Begin 17e eeuw moet er al bebouwing hebben gestaan op de plek van de latere 'Vink' in de voormalige gemeente Weesperkarspel, recht tegenover de dijk die in 1608 was aangelegd als waterkering tegen overstroming van het Utrechtse water. Deze dijk liep vanaf het Gein tot aan de Vechtdijk in Nigtevecht en

werd de Hollandse Kade genoemd. In 1691 werd het onderhoud van de inmiddels verharde weg overgedragen aan Jeronimus Velters, die in ruil daarvoor het tolrecht verkreeg. Naar hem is de Velterslaan genoemd.

Zelf woonde Velters in Amsterdam, de tol werd geheven door veerman Teunisz. die in het tolhuis woonde. Het tolhek en een tourniquet stonden daarnaast, aan het begin van de Velterslaan. Er was ook een schuithuis en een veerschuit.

Na het overlijden van Velters in 1707 werden de opstallen samen met het tolrecht verkocht. Door vererving ging het bezit nog vier keer in andere handen over, en werd uiteindelijk verkocht in 1807 aan Evert van Randeraat, melk-, boter-, en kaashandelaar. Zijn dochter Aaltje van Randeraat trouwde in 1827 met Hendrik Koopmanschap en in 1829 namen zij de hofstede over. Samen besloten zij er een herberg te beginnen met de naam 'Het Grauwe Paard'. In 1846 kregen zij daar het tolrecht weer bij. In 1864 werd de herberg verkocht aan Cornelis Vink, samen met het tolrecht. Hij veranderde de naam van de herberg in 'De Vink'. Aan de hand van de inventarislijst, opgesteld naar aanleiding van het overlijden van zijn eerste vrouw, kunnen we ons een aardig beeld vormen van hoe de uitspanning er in die tijd ongeveer moet hebben uitgezien.

In de tuin stonden 22 tafeltjes en 97 stoelen met 30 "voetbankjes". Verder een "ijzeren en houten bank" en voor de kinderen een "tuinwip". Bij de aanlegsteiger lag een "schuitje".

In de "koffiekamer" stonden een grote tafel en vier kleine tafeltjes, met 16 stoelen. Opdat de gasten zich konden vermaken stond er een biljart, er was een dambord en zelfs een speeldoos. Ook aan gasten die een briefkaart wilden schrijven was kennelijk gedacht, er stond ook een inktkoker op de lijst.

In de stal stond een "kegelbaan", voor de visliefhebbers lagen er "vischschakels" (=netten) en er huisden ook elf kippen, een haan en een konijn. Er was ook een bokkenwagentje met tuig en men bezat twee "koeyen". Op zolder stonden drie bedden en in het zijkamertje eentje. Ook in de huiskamer stond een bed. Uit dit laatste blijkt dat het twijfelachtig is of er ooit logies geboden werd. De meeste gasten zul-

len voor de drank en een maaltijd zijn gekomen. De wijnkelder was dan ook goed voorzien: er lag voor 85 gulden aan wijnen, "liqueuren", sterke drank en "diverse bieren" opgeslagen.

Na het overlijden van Cornelis in 1895 erfde zijn weduwe het bedrijf. Zij hertrouwde met de amsterdamse caféhouder Dirk van Doorn. Deze laatste bouwde het logement uit tot een regionale horecagelegenheid met o.a. verhuur van bootjes. Uiteindelijk kwam in 1920 het hele complex in handen van A. Th. Dunselman.

Toen in 1933 het 25-jarig bestaan van de Wilhelminabrug werd gevierd, was 'De Vink' het middelpunt van de feestelijkheden (zie ook het artikel hierover in onze vorige nieuwsbrief). Ook had de heer Dunselman een eigen motorbootdienst geopend tussen Abcoude en Weesp. In 1936 werd het, ondertussen toch enigszins verwaarloosde, geheel op de veiling verkocht aan de heer Scheltema Beduin. Na te zijn opgeknapt (de nieuwe eigenaar liet ook een danszaal aanbouwen) werd 'De Vink' verpacht aan diverse pachters, tot 1961, toen er brand uitbrak in de feestzaal en 'De Vink' geheel uitbrandde. De brandweer uit Abcoude arriveerde als eerste en toen de brandweer uit Weesperkarspel kwam hoefde er slechts nabluster te worden. Als gevolg hiervan ontstond het verhaal dat de twee korpsen ruzie kregen over de vraag op welk grondgebied 'De Vink' lag, maar dat blijkt een ongefundeerd gerucht te zijn.

Vijf jaar later werd de gemeente Weesperkarspel opgeheven en het betreffende deel van het Gein aan Amsterdam toegewezen. In 1989 werd het bij Abcoude gevoegd. De tol was al in 1967 opgeheven, daar zowel de veerdienst als de draaibrug over het Amsterdam Rijnkanaal verdwenen waren.

Wat 'De Vink' betreft: het pand werd gerestaureerd en uiteindelijk in 1987 als woonhuis verkocht.

Café 'Geinzicht'

Gaan we verder langs Gein Zuid richting Driemond, dan vinden we daar waar het Gein in de Gaasp uitmond, links naast villa Schoonoord, de plek waar de smederij van Fakkeldij en het café 'Geinzicht' ooit stonden. Hier, bij de buurtschap Geinbrug, was een ligplaats voor de beurtschippers die vanuit Weesp

Café Geinzicht Weesperkarspel

via de Weespertrekvaart naar Amsterdam voeren. 'Geinzicht' werd niet alleen door passanten, maar ook door de boeren uit de omgeving en de dorpsbewoners bezocht, en plaatselijke verenigingen maakten intensief gebruik van de ruimte boven de gelagzaal.

Na afloop van de halfjaarlijkse paardenmarkt in Weesp beklonken de kooplieden hun zaken in het café. De paarden stonden dan vastgebonden aan het hekwerk. Ook voor de huisartsen uit de omgeving speelde 'Geinzicht' een belangrijke rol. Als er een ziekte was die een dokter nodig had hing men in het café een krant voor het raam. Wanneer de dokter langs kwam rijden en de krant zag hangen kon hij binnen om het adres van de patiënt vragen (en waarschijnlijk ook nog even een glaasje drinken).

Tussen 1930-34 begon men met de aanleg van de provinciale weg en de bouw van de boogbrug over het Amsterdam Rijnkanaal. Zowel de smederij als café 'Geinzicht' moesten daarvoor helaas het veld ruimen.

'Schoens'

Ook aan de kant van Gein Noord vond men verschillende horeca gelegenheden. Gaan we vanaf Driemond richting Abcoude, dan zien we al snel aan onze linkerhand, binnendijks, een wit huisje op nr. 84. Vóór de oorlog woonde daar de heer Hendriks, een kleine boer, die als bijverdienste met ijs ventte en zwak-alcoholische drank verkocht aan passanten en vissers. Hij gaf het huis de naam 'Huize Ali', naar zijn dochter Ali Hendriks. Het huis had een kleine etalage waarin snoep en dergelijke waren uitgesteld. Aan het begin van de oorlog kwam er een W.A.-man wonen, die echter na korte tijd via de Nederlandse Oost Compagnie naar Rusland vertrok. Na de oorlog werd het huis bewoond door de heer Schoens die de nering voortzette. Behalve een steiger voor de vissersbootjes had hij ook een klein speeltuintje met een wip en een schommel. Even iets drinken deed je niet bij 'Huize Ali', nee, je dronk iets bij 'Schoens'. Veel klandizie kreeg hij echter niet, er kwamen minder recreanten dan vóór de oorlog, en uiteindelijk werd het huis verkocht aan de ouders van de huidige bewoner.

'Het Schone Gein'

Even verderop staat achter een hoge heg, ook binnendijks, een houten huis, op nr. 77. Vroeger was dit niet meer dan een houten gebouwtje met plat dak dat hoorde bij het bakstenen huis op nr. 76, 'Het Schone Gein', van de heer Rijk Vos. Toen Rijk Vos, timmerman van beroep, en vóór de oorlog wielrenner, met zijn café begon, was het eerst niet meer dan een schuurtje van 3 x 3 meter, opgetrokken uit hout en rietmatten, met wat rieten stoeltjes. Een alcoholvergunning vroeg hij pas aan toen 'De Vink' als horecaonderneming ophield te bestaan. Rijk Vos bouwde toen zelf een nieuw houten café naast zijn huis, met een steiger voor de bootjes die hij verhuurde.

het Schone Gein van Rijk Vos met links het houten café.

Behalve gewone roeiboortjes had hij ook een iets luxere roeiboort van hardhout, allemaal zelf gebouwd. Met mooi weer stonden er tafels en stoelen buiten voor de gasten. Het café fungeerde tevens als kantine van de in 1950 opgerichte amateurvoetbalclub 'Geinburgia' uit Driemond. Het voetbalveld van 'Geinburgia' bevond zich niet aan Gein Noord, maar er tegenover aan Gein Zuid, op een weiland dat eigendom was van H. Otten, wethouder van de gemeente Weesperkarspel. Daar stond ook een kleine houten keet waar de voetballers zich konden verkleden. Maar voor de drankjes en de gezelligheid na het sporten voer men met een bootje naar de overkant. Het café werd druk bezocht, soms stonden er rijen auto's geparkeerd, en clubs hielden er ook vergaderingen. Achter de bar stond de vrouw van Rijk Vos, "tante" Jopie. Zij had er slag van om goed met de klanten om te gaan. Het schijnt dat Willy Alberti een beetje verkikkerd op haar was, hij was in elk geval een regelmatige gast. Tot wanneer 'Het Schone Gein' in bedrijf bleef is niet helemaal duidelijk. Waarschijnlijk eind jaren zeventig of begin jaren tachtig.

'Het Zwaantje' en 'Het Haantje'

Waar later de 'Vinkenbuurt' ontstond, is in 1739 in archieven van het gerecht Abcoude sprake van de herberg, 'Het Haantje'. In 1778 wordt 'Het Haantje' opnieuw genoemd, als herberg met kolfbaan. Vermoedelijk heeft 'koehouder' Dirk Hollander er gewoond, die in 1787 tevens herbergier wordt genoemd. Maar het kan ook zijn dat hij woonde in de hoeve ernaast, die later de naam 'Het Zwaantje' kreeg en onder het gerecht Weesperkarspel viel. Het Amsterdam Museum bezit een tekening van Jacob Cats uit 1788: "De herberg op Hollands-End aan het Gein, gezien over het water". Dat zou 'Het Haantje' geweest kunnen zijn. In 1790 is Dirk Hollander overleden, waarna zijn weduwe de zaak voortzette. Dan wordt in 1790 voor het eerst de naam 'Het Zwaantje' genoemd: "een huis met zijn erve en verdere getimmerte zijnde een herberg genaamd het Zwaantje aan de Westzijde van het Gein".

Jaren later, in 1857, kwam 'Het Zwaantje' in bezit van Pieter Groenendaal. Hij is de man die de arbeidershuisjes liet bouwen die later samen de naam 'De Vinkenbuurt' kregen. De huisjes werden o.a. verhuurd aan arbeiders die de drinkwaterleiding van de Vecht naar Amsterdam aanlegden.

'De Waterlelie'

Van de uitspanning 'De Waterlelie' zijn diverse oude ansichtkaarten bewaard gebleven met foto's van het etablissement uit de eerste jaren. Maar ook van de tijd daarvóór, toen het nog geen horecagelegenheid was, zijn er foto's. De eerste vermelding van het huis dateert al van 1896. Er is een foto uit ongeveer 1910 waarop het huis zichtbaar is maar nog zonder alle hierna genoemde aanbouw. Uit de archieven blijkt dat omstreeks 1919 de Coöperatie daar gevestigd was. In 1920 werd het huis gekocht door W. van den Bosch die er een hotelrestaurant-pension begon. Op een andere foto, uit omstreeks 1928, zien we hoe hij het huis aan de nieuwe functie had aangepast. Aan de zuidzijde bevond zich een veranda en langs de waterkant een lang overdekt terras waarlangs bootjes konden aanleggen. Ook stond er een groot overdekt botenhuis. Daarvóór een groot bord: "Roei en Hengelsport De Waterlelie Thee en Speeltuin". Kennelijk liepen de zaken goed, want de heer W. van den Bosch liet het gebouw in 1931 afbreken en ervoor in de plaats iets veel groters bouwen: Bondshotel-Restaurant 'De Waterlelie'. De architect was G. van Walbeek. Een brochure uit die tijd vermeldt o.a.: "Aanlegsteiger voor motorboten enz., schuitenhuis (canostation). Grote speeltuin, uitgebreid terras en theetuin. Bondshotel-Restaurant. Billijke gelegenheid voor Pension. Logies of Week-end. Bereikbaar per auto met parkeerterrein. Aanbevelend, W. van den Bosch. Telefoon nr. 10."

In die tijd was het verboden met automobielen via de noordelijke Geindijk naar Weesperkarspel te rijden. Bij 'De Waterlelie' was daarom ruimte om te keren. In 1966 legde de toenmalige eigenaar, de heer M. Knop, een midgetgolfbaan aan en je kon er ook bootjes huren. Hij doopte het pand om in 'Entre Nous' (onder ons). Al spoedig veranderde dat in de volksmond in "Rendez-vous" (afspraak). Het pand bleef tot 1975 als hotel in gebruik, daarna werd het als particulier woonhuis verkocht. Een door de kunstenaar Jan van Kempen ontworpen glas-in-loodraam boven de voordeur, waterlelies voorstellende, vormt een blijvende herinnering aan de oude uitspanning.

Naast de bovengenoemde horeca-gelegenheden waren er vroeger meer plekken waar alcohol te krijgen was: eind negentiende eeuw werd hier en daar aan het Gein klandestien drank gestookt en verkocht.

En vóór de Tweede Wereldoorlog kon men op zon-

De Waterlelie

dagen ook versnaperingen kopen bij de joodse venter die met zijn karretje stond aan het begin van het Laantje van Snoek, aan Gein Noord.

Horeca nu

De tijden zijn veranderd, trekschuiten bestaan niet meer en paard en wagen worden nog slechts als hobby gebruikt. Automobilisten die langs het Gein rijden hebben minder de behoefte om even te stoppen voor een kop koffie. Maar wandelaars, bootjesvaarders, joggers en fietsers zijn er gelukkig volop, en zij die even wat willen drinken kunnen gelukkig sinds 2007 terecht in de culinaire boerderij Anna Haen, Gein Zuid 23. We schreven daar al over in onze nieuwsbrief nr. 24, in juni 2008. Aan Gein Noord is geen officiële horeca, maar wie 's zondags een kijkje neemt in het oude zondagsschooltje 'Eben Haëzer', op nr 67, waar Jan van Kempen, hierboven al genoemd, een permanente expositie heeft, kan daar behalve van kunst ook genieten van koffie of thee met huisgemaakte appeltaart.

Ook overnachten kan men, maar niet meer in een hotel, doch in een van de drie B&B's aan het Gein. Twee aan Gein Zuid, namelijk in de oude doorrijstal van 'De Vink', die toch weer een horecafunctie heeft gekregen, zij het in een nieuwe vorm. En Gein Zuid

37a, in de voormalige rijtuigstal van boerenhofstede 'Hogerlust'. Ook aan Gein Noord vindt men een B&B, namelijk 'Het Gein', in het tuinhuis op nr 57.

GW

Bronnen:

- Noord-Hollands Archief, Not. Arch. Na 1842, Weesp III, notaris Marcus Jan Keiser 50, d.d. 1884;
- N-H Archief in Haarlem (Gaardersarchieven Weesperkarspel, inv. 87 (1779-1805);
- "3 eeuwen 1691-1991", aantekeningen door D. Cornelisz. te Driemond;
- "Weesperkarspel-herinneringen aan een gemeente", een weergave van artikelen uit 1981 en 1982 in "De Nieuwe Weesper" door Jac. Salomons;
- "het Gein, levensloop van een rivier", 1998;
- "Zo'n andere tijd" door Stijnie Boerdam, 1999;
- "Abcoude en Baambrugge in grootmoeders tijd" door J. van Vliet en W. de Vries, 1988.

Verder is dank verschuldigd aan met name Marijke Carasso, Jan Burman, Wim Timmer en Anton Gijzen.

Het oude stationsgebouw van Abcoude wordt een B&B.

Han van Blokland, eigenaar van Villa Oldenhoff aan de Voetangelweg, ontvouwde 13 mei j.l. zijn plannen voor een volle zaal geïnteresseerde buurt- en plaatsgenoten. In de ontvangstruimte naast de statige villa waren alle plattegronden en tekeningen aanwezig om een goed beeld te kunnen geven van het ontwerp. Na een korte inleiding van Han hadden de aanwezigen alle tijd om de tekeningen te bestuderen en om Han vragen te stellen. Ondertussen improviseerde een pianist met jazzmelodieën en was er voor iedereen koffie en door de kok versgebakken taart. Ook werd er een speciaal voor deze gelegenheid geschreven gedicht voorgedragen.

Wat het ontwerp betreft: er komt naast het witte gebouw een orangerie, daarnaast een paviljoen en daarnaast vier B&B-kamers die helemaal ingebouwd zijn in de spoordijk en uitkijken op het fort. Het geheel

ziet er goed doordacht uit. Aan eventuele verkeersoverlast - de Stationsstraat is al zo'n probleem - heeft Han ook gedacht. Desgevraagd vertelde hij dat de meeste gasten komen om Amsterdam te bezoeken en dan het liefst de trein nemen. Er blijft vóór het witte gebouw ook genoeg ruimte voor automobilisten om te draaien en te parkeren.

Wie meer informatie wil kan contact opnemen met Han van Blokland, emailadres: hetoudestationabcoude@gmail.com.

GW

Het kleine IJzeren Gordijn

Eind jaren '90 wordt er flink gesteggeld over de 'trein boven of onder het Gein'. Het hete hangijzer was het vrije uitzicht vanuit het dorp op het groengebied rondom het Gein. Dat mocht niet doorsneden worden door een spoorverbinding op een dijk. De uitkomst van het politieke spel kent u: februari 1999 besluit het kabinet voor de ondergrondse variant. De trein tussen Amsterdam en Utrecht rijdt sinds oktober 2006 onder een aquaduct. De horizon is intact gebleven, het groen van het Gein en alles wat daarbij hoort is nog steeds zichtbaar vanuit de dorpskern van Abcoude. Ik was er ook blij mee, maar werd allengs meer teleurgesteld over de uitvoering en het resultaat. Wellicht dat de contractvorm waarvoor Prorail had gekozen -hun eerste grote Design&Construct project- met een onvolledig referentieontwerp en een beperkt toezicht tijdens de uitvoering daar deels voor verantwoordelijk was. Het gekozen ontwerp bracht nogal wat lelijkheid met zich mee:

- **een woud van twee-meterhoge hekken met verticale spijlen:** ze bewaken de noodtrappen die vanaf de bodem van het aquaduct naar maaiveld-niveau leiden, maar ze staan ook rondom transformatorhuisjes, die buiten en naast de tunnelbak zijn geplaatst om makkelijk toegankelijk te zijn.
- of dat nog niet genoeg was: **de spijlen werden wit geschilderd** waarschijnlijk omdat men dacht ze zo onzichtbaar te maken. Het omgekeerde is waar: wit is juist erg goed zichtbaar.
- **een langgerekte verlichte horizon:** treintunnels zijn verlicht i.v.m. de veiligheid. Bij ons aquaduct zijn echter ook de op- en afritten verlicht. Niet met bescheiden in of op de wand geplaatste armaturen maar met forse lantaarnpalen tot een meter of 3-4 boven het maaiveld. En dat terwijl er volop aandacht wordt gevraagd voor de overbodige verlichting in de open lucht (snel- en spoorwegen, steden en industrie-terreinen, kassen) o.a. vanwege het storen van het dag- en nachtritme van diverse dierlijke schepselen.
- **goedkoop ontwerp bovengronds:** de hele bouw is in handen gegeven van een aannemer. Aannemers zijn geen ontwerpers, wel kunnen ze gemakkelijk kwaliteit inleveren als dat financieel wat oplevert: een perspex balustrade gevat in snel gebogen witte leuningen, die **slecht aansluiten op het andere hekwerk** terzijde van het aquaduct: een kind leek er tussendoor te kunnen komen om vervolgens over de paarse, horizontale stempels naar de overkant te lopen.... wordt opeens 'verholpen' middels een groen Heras-hekwerkje dat voor het gat is geplaatst.
- **nog een woud maar dan van bijna 20 verkeersborden** die fietsers, voetgangers en automobilisten

erop attenderen goed uit te kijken naar de dreigende gevaren van de oversteek in de Stationsstraat en in de Kerkstraat aan beide zijden van de 'Jan Swinkels' fietsbrug.

- **U mag zelf dit lijstje aanvullen...**

Rondom de opening van het 'Rien Nouwen-aquaduct (1 december 2005) stuurde ik ProRail een briefje met daarin mijn bezwaren en verbeterpunten en deed een voorstel: als ProRail de verf (Gein-blauw en/of Gein-groen) zou leveren, dan zou ik zorgen voor de gratis schilders. ProRail reageerde met de plaatsing van camera's die op de kritieke plekken werden gericht. Of was dat toeval? Ik miste ook de kans om tijdens de openingsceremonie mij aan te sluiten bij een straat-theatergroep die gekleed in overalls de opening opluisterde. Temidden van hen had ik ruimschoots mijn punt kunnen maken als ik mijn overall, verfblik, kwast en rollers had meegebracht. Jammer, pech gehad. Daarna kreeg ik niemand meer warm voor verfacties.

Totdat een groepje enthousiaste groenliefhebbers¹ besloot om de kale delen van het aquaduct-dak ter plekke van fiets- en voetpaden van een heel verantwoorde mix van struiken en planten te voorzien. Helaas: de aannemer of het loonbedrijf dat voor hem werkte maaide, veegde, verhakkelde alles wat met zoveel enthousiasme was aangeplant: niet een keer maar vier keer! Zelfs na instemming van de autoriteiten en de toegezegde medewerking van de aannemer werd het aquaduct-groen nog tweemaal verwoest, gekapt en geruimd. We weten inmiddels dat "elk nadeel zijn voordeel heb"². De lelijke inrichting van die plek staat hierdoor weer volop in de belangstelling! En sterker nog: er gloort hoop op een oplossing. Ellen Wilms van bureau Brons& Partners³, landschapsarchitecten, die was ingehuurd om te adviseren over de aanpak van de Geindijken nieuwe-stijl, heeft haar deskundig oog ook gericht op het 'maaiveld' boven het aquaduct. Haar bevindingen staan nu in een rapportje, dat niet zonder gevolgen kan zijn..."de vormgeving van de infrastructurele werken ter hoogte van het Gein levert voor deze fijngevoelige landschappelijke wereld echter een dissonant op" en..."vooral het materiaalgebruik van de hekwerken...zonder afstemming op elkaar levert een discontinue beeld, dat het landschapsbeeld verstoort"... Het ziet er dus naar uit dat we spoedig veranderingen zullen zien. Hoe mooi kan een trein onder het Gein ook boven het maaiveld zijn?

Arnold van de Klundert

¹ Bart Vreeken, Jan Swinkels en Koos van der Weijden. Bart heeft nu samen met Koos een voorstel geschreven om een nieuwe beplanting aan te leggen (er zit een beplantingsplannetje bij)

² Ene hr Cruif te Amsterdam, sportman in ruste

³ Ook dit rapportje is beschikbaar

Klein mussendrama

Al een paar jaar heb ik een aardige aanwas van ringmussen in mijn tuintje (die met die bruine petjes, met grijs zijn het huismussen!). Uiteraard door het graan dat ik regelmatig geef om de populatie in stand te houden (met daartussen gevriesdroogde insecten voor de mezen die hun kroost van de goede voedingstoffen moeten voorzien in een nog insectarme periode). Dat ze het heel gezellig met elkaar hebben valt op te maken uit het intense gekwetter en het plotseling razendsnel heen en weer vliegen met de hele groep van de ene boom naar de andere en af en toe wordt er onderling ook heel wat afgeruzied in de familie.

Dat het niet de handigste en behendigste vliegers zijn was me al eerder opgevallen maar ik weet dat vooral aan hun drukke en nogal opgewonden gedrag binnen het groepje. Maar ook individueel blijken ze nogal eens onhandig te zijn, wat blijkt uit het volgende voorval. Terwijl ik rustig onder de kastanjeboom op een bankje zat te kijken en luisteren naar wat er zoal voorvalt, viel er opeens wat uit de boom, een takje of zo dacht ik eerst nog maar tegelijkertijd kwam er een bang vermoeden op: de vorm leek niet op een takje, het was meer een bolletje of zo..en opeens zag ik wat verdachte kringen in het water vlak onder de steiger bij de buren.. "het zal toch niet waar zijn, dacht ik nog en probeerde onder de steiger te kijken, wat niet lukte.

Intussen werden de kringen steeds groter en ja hoor: daar fladderde een bruin musje in het water! Ik ging een hark halen in de schuur en toen zag ik, teruggekomen, dat ik niet veel meer kon uitrichten. Het vogeltje bleef wel drijven door het gefladder met z'n vleugeltjes maar als een speedbootje waarvan het roer verkeerd stond werd het daardoor alsmaar in kringen rondgedreven en verwijderde zich steeds

meer naar het midden van het Gein zodat ik er nooit meer bij kon komen en lijdzaam moest toezien hoe lang het dit volhield. Mijn sterke intentie om met dieren te communiceren werd ook al uit mijn hoofd geslagen, mijn gedachten leken het slechts verder van de wal te verwijderen. Ook de waterpolitie in de gedaante van een meerkoet (die altijd bij elk incident luidruchtig en dominant van hun aanwezigheid gebruik maken om hun terrein uit te breiden) bleek niet te reageren op mijn intenties en ijdele hoop dat ie misschien het kleintje zou gaan helpen.

Aangekomen bij de door het musje veroorzaakte kringen in het water, die al steeds flauwer zichtbaar werden, maakte de meerkoet zich even groot door het opzetten van z'n veren, bekeek wat er gaande was en draaide zich vervolgens berustend om: niets meer aan te doen scheen zijn conclusie en hij ging door met zijn inspectietocht. Inderdaad bleek het spektakel tot rust te zijn gekomen, geen kringen en gefladder meer, een triest stil gevallen wateroppervlak was overgebleven en het musje in de diepte verdwenen.

Tevergeefs vroeg ik een voorbijkomend motorbootje om nog even te kijken, maar het was eigenlijk al te lang geleden, te laat dus. Dat moest ook de vriendelijke bestuurder constateren nadat hij toch nog even de boot achteruit had laten varen.

Vermoedelijk was het nog een jong musje geweest die bij een onhandige vlieg beweging als een steen naar beneden was gevallen. Te meer bewonderde ik de hartstochtelijke pogingen van het diertje om te overleven en speet het me dat de steel van de hark zo kort was.

Anneke de Groot

Van Maarssen tot Nieuwersluis

“DAAR STONDEN WE NU OP HET BUREAU, TERWIJL DE KAPITEIN ONS EEN STRENG VERHOOR AFNAM, KWAM ER OOK NOG EEN STOERE RIJKSVELDWACHTER. DIE WAS OOK AL OPGEBELD EN HET WACHTLOKAAL STOND BOVENDIEN VOL SOLDATEN. GELUKKIG ZIJN ONZE ALBUMS IN ONS LAND NOG AL BEKEND EN ZOO KON IK OP BEVREEDIGENDE wijze reenschap geven van de onschadelijkheid van mijn werk, maar voor we ontslagen waren, moest ik toch beloven, dat ik verder op mijn wandeling buitenshuis in het geheel geen teekeningen of aantekeningen meer zou maken. Daar heb ik mij dan ook braaf aan gehouden, want 't gaat niet aan om onnodig opschudding te veroorzaken. Intusschen hadden wij een aardige kijk gekregen op de bijdehandheid van onze schildwachten en de vaardigheid en ernst van de militaire autoriteiten. Met dat al dreigde ons reisplan in duigen te vallen.”

Uit: 'De Vecht' door Jac-P. Thijsse (de ongewijzigde fotografische herdruk van het album uitgegeven in 1915).

Ontvangt u al Nieuwsmail?

Als lid van Spaar het Gein ontvangt u twee keer per jaar automatisch deze papieren Nieuwsbrief. Daarnaast kunt u ook een aantal malen per jaar de gratis digitale Nieuwsmail ontvangen. Het enige dat u daarvoor moet doen is uw naam en emailadres invullen in de invulveldjes in de rechterkolom op www.spaarhetgein.nl.

U wordt dan bijvoorbeeld geïnformeerd over actuele berichten die niet kunnen wachten op de volgende papieren Nieuwsbrief. Of bijvoorbeeld over de eerstvolgende knotactiviteit. Of over een peiling die we onder de leden willen houden.

Doen! Kleine moeite, groot gemak.

Het bestuur van Spaar het Gein

Voorzitter:

Tjebbe de Boer 0294 28 45 31 • deboermetz@chello.nl

Secretaris:

Sietske Bierens 0294-281118 • sh.bierens@planet.nl

Penningmeester

Rien Leemans 0294 28 50 99 • fax 08 47 31 51 42
info@spaarhetgein.nl

Leden:

Femke Hak 0294 28 13 48 • femke.hak@ziezo.biz
Arnold van de Klundert 0294 28 57 36 •
arnold@antenna.nl
Tom Snoek 0294 28 34 01 •
snoek.mariashoeve@rumaweb.nl
Christiaan v.d. Anker •
Christian_van_den_anker@hotmail.com

De Nieuwsbrief van de vereniging Spaar het Gein verschijnt tweemaal per jaar en wordt gratis aan de leden toegezonden. Lezers zijn van harte uitgenodigd om kopy in te zenden. Wij denken aan stukjes over onderwerpen die te maken hebben met de

geschiedenis, de actuele situatie of de toekomst van het Gein. Voor het samenstellen en bijhouden van een archief willen wij graag beschikken over allerlei materiaal, geschreven teksten, dia's of foto's.

Redactie:

Arnold van de Klundert
Kerkstraat 32-B • 1391 HC Abcoude
Tel: 0294 28 57 36 • arnold@antenna.nl
Gay Jannette Walen
Stationsstraat 22 • 1391 GP Abcoude
Tel. 0294 28 48 50 • walenjgg@kpnmail.nl

Fotografie en illustraties:

Jan Swinkels
Henriet Metz
Gay Jannette Walen
Historische Kring Driemond
Historische Kring Abcoude
Provincie Noord-Holland

Vormgeving:

Pier 19 Grafisch ontwerpers Utrecht,
Theo Snoek